



**Vyšší odborná škola a Střední odborná škola,
Březnice, Rožmitálská 340**

Rožmitálská 340, 262 72 Březnice | +420 318 682 961 | skola@sbrez.cz | www.sbrez.cz

Školní vzdělávací program domova mládeže

pro mimoškolní vzdělávání a výchovu žáků středních odborných škol, středních odborných učilišť a odborných učilišť

Výchovně vzdělávací program vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Je určen:

- vychovatelům domova mládeže
- vedení školy
- žákům a rodičům
- veřejnosti
- vnějším evaluačním orgánům

Obsah

Identifikační údaje	3
Charakteristika domova mládeže.....	4
Charakteristika pedagogických a ostatních pracovníků	5
Kompetence vychovatele	5
Charakteristika ubytovaných žáků	5
Pedagogická dokumentace	6
Spolupráce se zákonnými zástupci, školou a jinými subjekty	6
Materiální vybavení domova mládeže	6
Materiální vybavení pro žáky	6
Ekonomické podmínky	7
Pravidla pro přijetí žáka do domova mládeže a pro ukončení ubytování.....	8
Podmínky pro činnost žáků se speciál. vzdělávacími potřebami	8
Cíl vzdělávacího programu	9
Úkoly výchovy mimo vyučování	9
Formy vzdělávacího programu.....	9
Délka a časový plán	10
Metody výchovné činnosti	10
Obsah a strategie výchovné činnosti domova mládeže	10
Kompetence k učení a sebevzdělávání	12
Kompetence sociální a personální	12
Kompetence komunikativní	13
Kompetence k řešení problémů	14
Kompetence občanské	14
Kompetence k volnému času	15
Minimální preventivní program	16
Plán autoevaluace domova mládeže	16

Identifikační údaje

Název dle zřizovací listiny:

Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Březnice, Rožmitálská 340

Ředitel školy:

Ing. Vladan Almás, MBA

Vedoucí vychovatelka:

Bc. Lenka Peteláková

Adresa domova mládeže:

Rožmitálská 340, 262 72 Březnice

Rezortní identifikátor (IZO):

600 007 871

Kontakty:

telefon sekretariát školy:

318 682 961

telefon domov mládeže:

318 682 961, 601 103 248

e-mail domov mládeže:

dm@sbrez.cz

e-mail vedoucí vychovatelka:

petelakova@sbrez.cz

internetová stránka:

<https://sbrez.cz/domov-mladeze/>

Zřizovatel:

Středočeský kraj

Charakteristika domova mládeže

Domov mládeže je jednou ze součástí Vyšší odborné školy a Střední odborné školy, Březnice, Rožmitálská 340. Domov mládeže tvoří se školou, jídelnou, tělocvičnou, venkovní posilovnou, fotbalovým, multifunkčním hřištěm a zahradou jeden areál. Domov mládeže se nachází v těsném sousedství školy.

Ve své činnosti se domov mládeže řídí především zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních ve znění pozdějších předpisů, změnami zákonů, předpisy a normami souvisejícími a obecně platnými právními předpisy.

Domov mládeže poskytuje žákům střední školy a studentům vyšší odborné školy ubytování a výchovně vzdělávací činnost, která navazuje na výchovně vzdělávací činnost školy, zajišťuje celodenní stravování ubytovaným žákům. Stravovat se mohou i zaměstnanci a cizí strážníci.



V rámci doplňkové činnosti nabízí volné pokoje i ostatní veřejnosti (soustředění sportovních klubů, turisté, brigádníci atd.)

Celková ubytovací kapacita domova mládeže je 100 lůžek.

Ubytování žáci jsou rozděleni do základních výchovných jednotek – výchovných skupin, Volnočasové aktivity jsou vzhledem k různosti zájmů ubytovaných žáků organizovány napříč výchovnými skupinami a jsou nabízeny převážně formou akcí otevřených pro všechny ubytované žáky, do některých aktivit se daří zapojovat i žáky neubytované.

Charakteristika pedagogických a ostatních pracovníků

Požadavky pro výkon činnosti pedagogických pracovníků stanoví zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů. Podle zákona má pedagogický pracovník splňovat předpoklady pro výkon funkce podle §3 a splňovat odbornou kvalifikaci podle §16. Požadavky na odbornou kvalifikaci stanovuje školský zákon. Počet vychovatelů je závislý na počtu žáků domova mládeže. V současné době zajišťují provoz tři skupinové a jedna vedoucí vychovatelka. Ředitel domova mládeže je ředitel školy.

O chod domova se stará tým nepedagogických pracovníků – hospodář, účetní, uklízečky. Poplatky za ubytování spolu s poplatky za stravování inkasuje vedoucí školní jídelny. Kuchařky zajišťují celodenní stravování žáků.

Kompetence vychovatele

Pedagogické: motivace k učení, osobnostní a sociální rozvoj, zdravý způsob života, pozitivní myšlení.

Komunikativní: úspěšné jednání s rodiči, žáky, spolupracovníky, schopnost vyjadřovat myšlenky, předávat informace.

Organizační, řídicí: schopnost plánovat, organizovat, stanovovat postupy a metody výchovy, hodnotit, zobecňovat výsledky, dodržovat řád.

Charakteristika ubytovaných žáků

Žáci ubytovaní v domově mládeže pocházejí z různého sociokulturního prostředí, výjimečně ze vzdálenějších regionů. Ubytováním v domově mládeže často řeší komplikované dopravní spojení, ale nejsou výjimkou i problémy v rodině. Rozdílnost studovaných oborů, osobní zájmy i společenské vlivy způsobuje rozdílné chápání života i budoucnosti, ovlivňují zaměření a výběr zájmových aktivit. Většina chlapců studuje obor výpočetní technika a tudíž i v jejich volném čase hrají počítače jednu z hlavních rolí. Mimoškolní aktivity organizované domovem jsou úspěšné a žáky vyhledávané, pokud se shodují s jejich aktuálními zájmy. Žáky ovlivňuje způsob motivace a osobní nasazení vychovatele. Častou překážkou v realizaci zajímavé aktivity je nedostatek finančních prostředků. Žáci mají možnost participovat na životě domova mládeže pomocí domovní samosprávy i individuálními návrhy a připomínkami. V domově mládeže jsou ubytováni chlapci i dívky, žáci střední školy i studenti vyšší odborné školy.

V domově jsou tři výchovné skupiny, jsou tvořeny žáky různých ročníků i oborů, proto je nabídka volnočasových aktivit organizována napříč skupinami, formou společných akcí pro všechny ubytované. Účast je dobrovolná, protože prvořadou povinností žáků je příprava na vyučování a na své budoucí povolání.

Mezi žáky domova mládeže mohou být začleněni také žáci, kteří potřebují specifický pedagogický přístup vyplývající z jejich zdravotního postižení či problémového rodinného zázemí. Těmto žákům je poskytována speciální pedagogická péče a individuální přístup, aby nedocházelo k izolaci takového žáka a co nejlépe se dokázal adaptovat v novém prostředí. Vychovatel spolupracuje s rodiči, třídním učitelem, výchovným poradcem nebo v případě nutnosti s pedagogicko-psychologickou poradnou či zdravotnickým zařízením.

Pedagogická dokumentace

- Přihláška žáka k ubytování v domově mládeže
- Osobní spis žáka
- Deník výchovné skupiny (vedený elektronicky)
- Denní záznam (vedený elektronicky)
- Výchovně vzdělávací plán
- Roční plán domova mládeže
- Měsíční plány
- Výstupní list

Spolupráce se zákonnými zástupci, školou a jinými subjekty

Zákonní zástupci nezletilých žáků mají právo na informace o žácích písemným, telefonickým nebo osobním kontaktem. V případě výskytu problému kontaktují vychovatelé zákonné zástupce osobně, telefonicky nebo e-mailem a konzultují problém. Důležité skutečnosti oznamují rodičům písemně.

Zákonní zástupci jsou seznámeni s vnitřním řádem domova mládeže, režimem dne a celkovou strategií na příslušný školní rok.

Ve vztahu ke škole vystupuje domov mládeže jako partner, podílí se na výchově a vzdělávání žáků v rámci vlastní výchovně vzdělávací činnosti. Vychovatelé a učitelé vzájemně konzultují podstatné otázky, zejména problémy vzdělávání a výchovy, spolupracují při řešení. Skupinový vychovatel je v kontaktu s třídním učitelem a výchovným poradcem. Vychovatelé pravidelně sledují studijní výsledky žáků, kontrolují efektivní využívání studijní doby a snaží se žáky motivovat k učení, na požádání informují rodiče. Pravidelně se zúčastňují pedagogických porad ve škole.

Další subjekty, s nimiž domov mládeže může spolupracovat:

- Pedagogicko-psychologická poradna v Příbrami
- Odbor sociálních věcí MÚ Březnice
- Oddělení sociálně právní ochrany dětí
- Dle nutnosti lékařská zařízení, Policie ČR, Městská policie v Březnici aj.

Materiální vybavení domova mládeže

Materiální vybavení je určeno pro žáky a zaměstnance domova mládeže. Dle platných předpisů podléhá každoroční inventarizaci.

Materiální vybavení pro žáky

Téměř všechny pokoje jsou vybaveny třemi lůžky, obsazovány jsou však většinou dvěma žáky. Pokoje splňují podmínky vyhlášky č. 108/2005 Sb., pro zařazení do 1. kategorie. Na každém patře jsou dvě samostatná křídla. Poschodí jsou rozdělena na chlapecká a dívčí.

Na křídlech jsou společné studovny pro výchovně vzdělávací činnost a spontánní individuální i skupinové aktivity, kuchyňky vybavené nábytkem, lednicí, mikrovlnou troubou a

rychlou konvicí, výlevky a zrekonstruovaná sociální zařízení. Společně mohou žáci a studenti využívat knihovnu, počítačovou učebnu, posilovnu, saunu, tělocvičnu, travnaté hřiště, venkovní učebnu, ohniště, parkově upravený areál a jídelnu. Dle zájmu žáků lze využívat i sportovní a kulturně-vzdělávací zařízení ve městě.

Vybavení pokojů:

- váleňky s úložným prostorem, lůžkoviny, přehozy
- psací stoly, židle
- lampičky
- šatní skříně
- skříně k uložení bot, znečištěného oblečení a úklidových pomůcek
- úklidové pomůcky

Ekonomické podmínky

Z prostředků státního rozpočtu jsou financovány:

- Mzdové výdaje včetně zákonných odvodů a ostatní náklady vyplývající z pracovně-právních vztahů
- Výdaje na učební pomůcky
- Výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků

Z prostředků zřizovatele jsou hrazeny:

- Investiční náklady na provoz
- Neinvestiční náklady na provoz

Z prostředků ubytovaných žáků jsou hrazeny:

- Částečně náklady na provoz
- Náklady na stravování

Další finanční prostředky je možné získat z doplňkové činnosti

Bezpečnost práce, ochrana zdraví žáků a hygienické podmínky

Žáci jsou prokazatelně seznámeni s předpisy a opatřeními vztahujícími se k bezpečnosti a ochraně zdraví nejméně jedenkrát za školní rok a vždy při činnostech, kdy je zvýšené riziko poškození zdraví.

Písemně jsou zpracovány dokumenty:

- charakteristika rizik v domově mládeže ohrožující zdraví žáků a opatření k jejich odstranění nebo zmírnění
- poučení nezletilých žáků o rizicích a chování se na vycházkách v době pobytu v domově mládeže
- krizový plán pro případ mimořádných událostí v domově mládeže
- směrnice k užívání spotřebičů napájených elektrickým proudem

Domov mládeže postupuje při zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých ve znění pozdějších předpisů, která stanoví hygienické požadavky na prostorové vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid.

V rámci tohoto právního předpisu poskytuje domov mládeže kromě základních podmínek pro ubytování zejména výměnu ložního prádla, možnost využití čajových kuchyněk, úklid společných a prostor a sociálního zařízení.

Pravidla pro přijetí žáka do domova mládeže a pro ukončení ubytování

- Umístění žáka nebo studenta do domova se rozhoduje na základě přihlášky k ubytování podané zákonným zástupcem nezletilého žáka, zletilým žákem nebo studentem. Přihláška se podává písemně vždy do 31. července na každý následující školní rok.
- Ředitel domova písemně vyrozumí zletilého žáka nebo zákon. zástupce nezletilého žáka o umístění nebo neumístění do domova.
- O přijetí do domova rozhoduje vzdálenost, dopravní obslužnost místa bydliště, sociální poměry, zdravotní stav a speciální vzdělávací potřeby žáka. Pokud i po té dojde k převisu poptávky, budou přijímáni přednostně žáci střední školy.
- Při přijetí se upřednostňují žáci školy, ale pokud kapacita ubytovacího zařízení převyšuje poptávku, lze nabídnout volné pokoje cizím žákům.
- Ubytovaní v domově není nárokové. Úplata za ubytování se řídí Směrnicí ke stanovení úplaty za ubytování

Ukončení ubytování žáka v domově mládeže

- Žákovi může být v průběhu školního roku ukončeno ubytování, pokud o to písemně požádá zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák.
- Žákovi je ukončeno ubytování, pokud není v daném termínu uhrazena úplata za ubytování.
- Ubytovaný žák přestal být žákem školy nebo byl z domova vyloučen.

Při ukončení ubytování během školního roku rodiče nezletilých žáků nebo zletilí žáci odevzdají žádost o ukončení ubytování a vychovatelka při předávání majetku školy vyplní se žákem Výstupní list.

Podmínky pro činnost žáků se speciál. vzdělávacími potřebami

Vzdělávání a výchova žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťuje formou individuální nebo případně skupinové péče. Podmínky jsou upravovány vždy individuálně podle stupně a charakteru speciálních potřeb. K vytváření vhodných podmínek je možno využít systém poradenských služeb školy. Vychovatelé spolupracují se zákonnými zástupci, seznamují se s rodinným zázemím. Zajistí pro žáky se speciálními potřebami podpůrná opatření např.

odlišné časové limity, týmová spolupráce, aktivizace a motivace, doučování, činnosti šité na míru, záznam pozitivního vývoje.

Vzdělání žáků mimořádně nadaných a talentovaných

Prvotním úkolem je objevení mimořádného talentu, žáků s mimořádnými schopnostmi uměleckými i pohybovými, žáky s mimořádně vysokou úrovní výkonu ve všech nebo pouze v určitých oblastech vzdělávání. Mimořádně nadaní žáci se projevují jako výrazné osobnosti, mohou mít ale problémy v komunikaci, v sebehodnocení, jsou často citliví na kritiku a hodnocení druhých. Ve vzdělávání je vhodné využívat náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s ICT aj. Žáci by měli být vhodně zapojováni do týmové práce, zájmových útvarů. Lze doporučit i externí výuku např. v ZUŠ, ve specificky zaměřených zájmových útvarech

Cíl vzdělávacího programu

Cílem domova mládeže v oblasti vzdělávání a výchovy je především mnohostranný rozvoj osobnosti žáka a jeho výchova v době mimo vyučování. Tímto jsou určeny základní úkoly, které spočívají v citlivém pedagogickém vedení žáků k účelnému využívání volného času. Specifické prostředky, formy a metody pomáhají plnit zformulované úkoly a dosáhnout cíle výchovy mimo vyučování, které si ve vzdělávacím programu volíme.

Úkoly výchovy mimo vyučování

- výchovně vzdělávací a seberealizační (seberealizace a osobnostní rozvoj, prostor pro sebevýchovu)
- sociální (společenské uplatnění, vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarity a důslednost, aktivita a činnost)
- relaxační (upevňování zdraví a obnova sil)

Prvořadým úkolem je zabezpečit všem žákům odpovídající studijní, stravovací a ubytovací podmínky a vytvořit jim co nejvhodnější zázemí pro využití volného času. Pobyť v domově mládeže je organizován vnitřním řádem a režimem dne. V době mimo vyučování mají ubytovaní možnost sportovního a kulturního vyžití.

Smysluplné využívání volného času má význam při formování osobnosti. Vedle odpočinku, zábavy, kompenzace učení a práce je to i příležitost k poznávání různých druhů činností a oblastí života společnosti, což je důležité z hlediska profesní orientace a přípravy na povolání i pro ostatní formy účasti na životě společnosti. Účelné trávení volného času v kolektivu vrstevníků pozitivně ovlivňuje návyk týmové práce, formuje dovednosti, vědomosti, schopnosti, zájmy, volní i další charakterové rysy, upevňuje tělesné i duševní zdraví.

Formy vzdělávacího programu

Jedná se o výchovu a vzdělávání neformálního a informálního charakteru.

Délka a časový plán

Časový plán ŠVP domova mládeže není ročním plánem, ale má širší časový záběr a obsahuje činnosti na dobu středního vzdělávání, ukončené maturitní zkouškou. ŠVP domova mládeže je tedy koncipován na dobu čtyř let (školní rok 2025/2026 až školní rok 2028/2029). Na ŠVP navazuje roční plán činnosti domova mládeže a jeho konkretizace v skupinovém vzdělávacím programu a týdenních plánech činnosti domova mládeže.

Roční plán činnosti domova mládeže je koncipován vždy na jeden školní rok a obsahuje koncepci činnosti domova mládeže jen s orientačním časovým určením jednotlivých činností. Roční plán činnosti domova schvaluje ředitel školy.

Měsíční plán činnosti – základem měsíčního plánu je program jednotlivých skupin domova mládeže, jsou zde uváděny konkrétní akce ve vazbě na konkrétní termíny, vycházející ze ŠVP domova mládeže a ročního výchovně vzdělávacího plánu výchovy mimo vyučování. Každý vychovatel v nich zveřejňuje přehled plánované pravidelné i jednorázové činnosti. Měsíční plán schvaluje vedoucí vychovatelka, informuje ředitele školy.

Režim dne je součástí vnitřního řádu domova mládeže a jeho obsahem je časové určení pravidelných činností žáků tj. doba určená k odpočinku, trávení volného času a přípravě na vyučování.

Rozvrh služeb vychovatelů je zpracováván vedoucí vychovatelkou, služby se upravují aktuálně dle realizovaných akcí.

Zájmové aktivity jsou nabízené průběžně na základě individuálních zájmů a studijního zaměření žáků a studentů, časových, finančních a materiálních možnostech žáků i zařízení

Metody výchovné činnosti

- kolektivní působení
- individuální působení
- individuální pohovory
- průběžné neformální působení vychovatele
- pravidelné aktivity – klubová činnost, pravidelné akce
- příležitostné aktivity – jednorázové akce, exkurze, turnaje, besedy
- pozorování

Obsah a strategie výchovné činnosti domova mládeže

Obsah a strategie výchovných činností vychází z obecných pedagogických zásad, jako je individuální přístup, přiměřenost, důslednost, posloupnost, jednotný přístup v působení a respektuje požadavky pedagogického ovlivňování volného času.

Požadavek dobrovolnosti:

- žák se může a nemusí zúčastnit plánovaných volnočasových aktivit

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času:

- vychovatel má povinnost volný čas ovlivňovat formou nabídky a motivace
- nabídka musí vycházet z věku a zájmů žáků

Požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti:

- vychovatel má povinnost chválit, vyzdvihovat a hodnotit žáky k možnostem jeho momentálního stavu, stavět na zlepšení osobního výkonu žáka

Požadavek kladných emocí:

- vychovatel musí vhodně motivovat a činnost zajímavě rozvíjet, musí být průvodcem žáků po zájmových činnostech, činnost by měla vyvolávat kladné pocity

Požadavek seberealizace:

- vychovatel dbá na to, aby se žák v dané činnosti mohl realizovat a měl pocit úspěšnosti

Vychovatelé vychází z vědomostí žáků, které se snaží rozvinout do schopností a dovedností, které jsou zapotřebí k výkonu jednotlivých činností. Vznikají tzv. klíčové kompetence jedince. Tyto klíčové kompetence jsou součástí ročních i měsíčních plánů činnosti výchovných skupin a výchovná činnost vede ke snaze osvojení těchto kompetencí u žáků.

Kompetence k učení a sebevzdělávání

Tyto kompetence jsou nezbytné pro organizaci a řízení vlastního učení, pro získávání, hodnocení a uplatnění nových znalostí a pro schopnost aplikovat tyto kompetence v různých situacích, kontextech včetně vlastního učení a řešení problémů ve vzdělávacím procesu, ve společnosti a následně i v práci.

Žák:

- organizuje a řídí vlastní učení, poznává své schopnosti a hodnotí je, nachází a upevňuje efektivní styl a režim učení
- umí vyhledávat a kriticky hodnotit informace a pomoc jiných
- využívá nabytých vědomostí a dovedností, prohlubuje je
- zvládá neúspěch, je psychicky odolný
- poznává smysl učení, motivuje se pro další učení, pozitivně hodnotí jeho přínos pro svůj život, chápe sebevzdělávání jako celoživotní proces

Strategie výchovy – vychovatelka:

- vede žáka k samostatnosti při přípravě na vyučování a k hledání vlastního efektivního stylu a režimu učení
- podporuje žáka v oblasti vzdělávání tím, že očekává pozitivní výsledky, motivuje ho k učení a k vyhledávání informací, zadává mu přiměřené úkoly a pomáhá mu zvládnout případný neúspěch
- vytváří a zajišťuje žákovi vhodné klima k učení a materiálně technické podmínky s využitím informačních technologií
- spolupracuje s rodiči a školou

Kompetence sociální a personální

Tyto kompetence jsou předpokladem pro realizaci kompetencí ostatních. Jejich obsahem je osobnostní rozvoj a spolupráce v různých sociálních prostředích.

Žák:

- umí porozumět sám sobě, zvládá vlastní chování, je schopen sebereflexe, koriguje vlastní chování, je schopen poznávat odlišnosti lidí
- umí rozpoznat agresivitu, šikanu, dokáže se jí ubránit
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky, umí přijmout kompromis
- je schopen adaptovat se na měnící se životní podmínky a tvořivě je ovlivňuje, respektuje druhé, je tolerantní, projevuje ohleduplnost
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, spolupracuje v týmu a uplatňuje v něm své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- organizuje nebo se podílí na společné činnosti, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření podnětné atmosféry
- vnímavě přistupuje k problému druhého, umí pomoci dle svých možností

Strategie výchovy – vychovatelka:

- napomáhá žákovi odhalovat jeho silné a slabší stránky, pravidelně hodnotí jeho práci a pozitivně ho motivuje k sebepoznávání
- vytváří příležitosti pro týmovou spolupráci organizováním společných činností, stanovuje žákovi přiměřené úkoly, pomáhá mu najít své místo ve skupinách /skupina v pokoji, výchovná skupina, domov mládeže jako celek/
- všestranně napomáhá žákovi adaptovat se na měnící se podmínky sociální, organizační i materiální
- podílí se na upevňování pozitivního psychosociálního klimatu
- vede žáka k pomoci jinému /problém s adaptací, prospěchem, rodinné problémy, v kolektivu/

Kompetence komunikativní

Tyto kompetence představují a rozvíjejí schopnost vyjádřit a interpretovat myšlenky, pocity a informace v ústní i psané podobě a zapojit se do komunikace v různých sociálních kontextech.

Žák:

- rozvíjí a prakticky používá komunikativní dovednosti, rozvíjí slovní zásobu
- rozumí sdělením a informacím, správně je interpretuje a věcně argumentuje
- umí najít téma k rozhovoru
- efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace, pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je
- vyjadřuje se přiměřeně ke komunikačnímu záměru verbálním, příp. písemným projevem, umí mluvit, ale také naslouchat
- je schopen rozvíjet komunikační dovednosti založené na vzájemné úctě, spolupráci, toleranci, optimismu a zvládnutých emocích
- adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje
- ví o svém právu vyjádřit názor

Strategie výchovy – vychovatelka:

- učí žáka rozvíjet a využívat jeho komunikativní dovednosti, aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i žáky navzájem
- vede žáka k diskuzi o informacích a k věcné argumentaci, dává mu přitom prostor pro tvůrčí a svobodné vyjádření a řešení, je mu vzorem věcné a konstruktivní komunikace
- předává žákovi veškeré informace potřebné pro jeho zdravý a aktivní život v domově mládeže
- učí žáka pracovat s gesty, mimikou i jinými výrazovými prostředky

Kompetence k řešení problémů

Tyto kompetence zahrnují všechny formy jednání, které si každý jedinec musí osvojit, aby byl schopen se efektivně a konstruktivně podílet na dění ve společnosti a dokázat řešit problémy, a to v osobním, rodinném i veřejném kontextu.

Žák:

- vnímá problémové situace, rozpozná a snaží se problém pochopit, hledá jeho podstatu, navrhuje postupné kroky nebo varianty řešení
- zjišťuje důvěryhodnost informací získaných při řešení problémů, osvědčené postupy umí použít v dalším podobném případě
- rozvíjí myšlenkové operace/třídí poznatky, analyzuje, dedukuje, porovnává, zobecňuje, konkretizuje, ale uplatňuje i fantazii, intuici a představivost v poznávacích činnostech/
- pružně reaguje na nové situace
- nevyhýbá se problémům
- umí rozlišit správné a nesprávné řešení a nést odpovědnost za následky svého jednání

Strategie výchovy – vychovatelka:

- řešení problémů vyplývajících z běžného života, účast na řešení problémů v souvislosti s dodržováním řádu domova mládeže
- aktivně napomáhá žákovi adaptujícímu se na nové podmínky života především přenosem ověřených způsobů řešení a zkušeností
- motivuje žáka k získávání informací potřebných k řešení problémů a ověřování jejich správnosti,
- seznamuje žáky s problémy v domově mládeže, dává možnost hodnotit a řešit problémovou či mimořádnou událost, otvírá neřešené problémy

Kompetence občanské

Tyto kompetence jsou potřebné pro začlenění jedince do společnosti a uplatnění se v ní.

Žák:

- stanovuje si osobní cíle vycházejících z jeho potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti, sociální skupiny, zájmů celku
- hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování,
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka, uplatňuje zásady slušné komunikace a demokratické způsoby řešení
- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní, sociální, ekologické, ekonomické a duchovní hodnoty, zaujímá k nim odpovědné postoje,
- chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, poskytuje účinnou pomoc,
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem,

- aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti, orientuje se ve složitostech demokratické, pluralitní společnosti, chápe je a participuje na řešení jejich problémů,

Vychovatelka – strategie výchovy:

- výchovně využívá prožitků žáka, kdy celkové klima domova /vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu/ vytváří demokratickou atmosféru,
- motivuje žáka k projevení názoru, diskuzi a rozhodnutí celku, rozvíjí schopnosti kritického a tvořivého myšlení, empatie, argumentace a prezentace názorů, schopnosti kompromisu a schopnosti obhajovat lidská práva a svobody svá i jiných,
- vede žáka k dodržování pravidel a spravedlivě je hodnotí, objasňuje význam řádu pro fungování společenství /pokoj, výchovná skupina/, vychovává k úctě k zákonu,
- podporuje zainteresovaný postoj k životu, rozvíjí disciplinovanost, toleranci, ochotu pomáhat, respektovat odlišnosti
- vede žáky k odpovědnému jednání a výchovně využívá situace, kdy žák neohrožuje a nepoškozuje sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem

Kompetence k volnému času

Tyto kompetence vytvářejí podmínky pro vzdělávání zejména tím, že rozvíjejí intelektuální, psychický, fyzický, sociální i emoční potenciál jedince a vytvářejí další prostor pro jeho sebeuplatnění.

Žák:

- umí svůj volný čas žít, čelí nudě a prázdnotě, aktivně odpočívá
- uplatňuje zásady zdravého životního stylu, dokáže určit priority volného času a žije podle nich, odolává sociálně patologickým jevům
- využívá a akceptuje nabízené modely využití volného času, naplňuje a rozšiřuje své individuální zájmy, talent, schopnosti
- chápe význam rozvoje osobních zájmů a zdravého způsobu života pro psychickou, fyzickou a sociální kultivaci své osobnosti /osobnostní rozvoj
- zapojuje se do organizace života domova, osobně se podílí na organizaci a realizaci vzdělávání a výchovy
- rozvíjí svou schopnost aktivním trávením volného času kompenzovat těžké situace nebo jednostrannou zátěž ze školního vyučování
- je schopen odmítnout nabídku na nevhodné trávení volného času

Strategie výchovy – vychovatelka:

- vytváří a rozvíjí příležitosti k účelnému využití volného času v souladu se zájmy žáka
- učí žáka novým vědomostem a dovednostem, vede ho k tvořivosti a účasti na společné činnosti
- realizuje skupinový program sociální prevence, poskytuje žákovi informační servis
- vede žáka k poznání zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve vlastním životě

- modernizuje obsah vlastní zájmové činnosti a metody skupinové práce s žáky, rozšiřuje nabídku spontánních aktivit pro žáky, podporuje svobodu, samostatnost, aktivitu

Žáci se mohou zúčastňovat samostatně nebo organizovaně sportovního, kulturního a společenského dění ve městě Březnici, Příbrami či Praze nebo si vybrat z nabídky činností domova mládeže.

Podrobná nabídka mimoškolních aktivit s uvedením získávaných kompetencí je zveřejněna v příloze vzdělávacího programu.

Minimální preventivní program

Zahrnuje komplexní uplatnění dostupných prostředků, to je vzdělávání vychovatelů, spolupráce s rodiči a učiteli ve škole, vrstevnické působení, přitažlivé vyplnění volného času ubytovaných. Patologickým jevům lze předcházet kvalitní zájmovou činností, zájmem o náplň volného času i mimo dobu strávenou v domově, znalostí osobních problémů a rodinné situace každého z žáků a snahou o vytvoření vhodných žádoucích návyků.

Důraz klademe na tyto sociálně-patologické jevy:

- užívání návykových látek
- patologické hráčství
- šikana, kyberšikana, vandalismus
- záškoláctví, ohrožování mravní výchovy mládeže
- kriminalita a delikvence
- nevhodné stravování
- sebepoškozování
- poruchy příjmu potravy

V souvislosti s těmito jevy spolupracujeme zejména s metodikem prevence a výchovným poradcem školy, v případě potřeby s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Příbrami, Odborem sociální péče MÚ v Březnici nebo v místě trvalého bydliště žáka, Policií ČR, zdravotnickým zařízením.

Plán autoevaluace domova mládeže

Cíle výchovného působení jsou obtížně vyhodnotitelné. Snažíme se o formulování cílů smysluplných (význam pro žáky, praktická využitelnost), hodnotitelích (porovnání záměru s výsledkem), akceptovatelných (pro skupinu, jednotlivce, okolí), reálných (dosažitelnost), termínované (hodnocení v konkrétním čase)

Možné formy zjišťování a vyhodnocení dat charakterizujících pedagogický proces a jeho výsledky:

- pozorování
- rozhovor

- anketa a jiné šetření
- rozbor dokumentace
- testování
- porovnávání (úroveň ve skupině, vývoj jednotlivce, údaje vzhledem ke zvoleným ukazatelům)

Vnitřní evaluační procesy provádíme individuálně (každá vychovatelka průběžně hodnotí vlastní práci, často hodnocení neformálně sdělené v týmu pedagogů) nebo kolektivně (sebereflexe i hodnocení činnosti ostatních vzhledem k vytčeným cílům). Na evaluaci se podílí vedení prostřednictvím pozorování, kontrol i hodnocení (hodnotí plnění cílů a poslání domova mládeže)

Vnější evaluační procesy získáváme zpětnou vazbou od rodičů, žáků (anketa, dotazníkové šetření, analýza podnětů a stížností), zřizovatele, ČŠI.

Evaluace práce domova mládeže a jeho ŠVP se zabývá:

- činností domova mládeže jako specifického školského zařízení
- prací jednotlivých výchovných skupin
- působením činností a vychovatelů na jednotlivé žáky
- podmínkami pro činnost (materiální vybavení, finance, další prostory, spolupráce s dalšími subjekty, další vzdělávání vychovatelů)
- organizací činností (motivace, participace žáků na plánování a realizaci programu, specifika práce v domově mládeže, využívání zásad pedagogiky volného času, respektování individualit, míra využití času vyhrazeného pro činnost, zajištění bezpečnosti, funkčnost závěrečného hodnocení činnosti, účinnost přijatých opatření, podíl vychovatele na úspěšnosti akce)

Zpracovala: Bc. Lenka Peteláková

Dokument je v platný od 1. 9. 2025